

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel. 12 44-67-500
strona WWW: mco.krakow.pl; adres e-mail: mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

Tytuł: Zalecenia pielęgniarskie dla pacjenta z nefrostomią.

Opracowanie: mgr piel. Dorota Kozuch specjalista w dziedzinie pielęgniarstwa paliatywnego

Nefrostomia jest to nakłucie nerki przez powłoki skórne. Dzięki nefrostomii umożliwia się odpływ moczu z organizmu osoby chorej, która nie może wydaląć go w sposób naturalny, poprzez drogi moczowe. Odpływ moczu odbywa się poprzez sztucznie utworzone połączenie przechodzące przez skórę.

Wskazania:

Zabieg nefrostomii jest konieczny w przypadkach, gdy wyprowadzanie moczu z nerek jest zaburzone lub niemożliwe. Zalegający w nerkach mocz prowadzi do powstania wodonercza, a w rezultacie do ostrej niewydolności nerek.

Do najczęstszych zaleceń wykonania nefrostomii zalicza się:

- Zmiany nowotworowe powodujące ucisk moczowodów lub moczowód naciekający.
- Kamień zlokalizowany w obszarze miedniczki nerkowej lub w moczowodzie.
- Zmiany pozapalne rozwijające się w moczowodzie które mogą doprowadzić do rozwoju pozapalnych, niepożądanych efektów.
- Mechaniczne uszkodzenie moczowodów np. podczas operacji chirurgicznych w obrębie jamy brzusznej.
- Zwężenie moczowodów jako skutek stosowania radioterapii.

Zaleca się:

- Przed i po każdym kontakcie z cewnikiem należy umyć ręce.
- W miejscu przysycia cewnika należy zmieniać raz dziennie opatrunek, a ranę przemywać płynem dezynfekcyjnym np.: Octenisept.
- Kąpiel w wannie zastąpić codziennym krótkim prysznicem z letnią wodą, a miejsce założenia cewnika przemywać mydłem o naturalnym pH .
- Kontrolować zabarwienie i wygląd moczu z uwzględnieniem spożywanych pokarmów, które naturalnie zabarwiają mocz, np. buraczki, preparaty żelaza, leki, zbyt mała ilość wypijanych płynów - mocz ciemny i zagęszczony.

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel. 12 44-67-500
strona WWW: mco.krakow.pl; adres e-mail: mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

- Zapewnić obfitą diurezę przez podaż ok. 2 l płynów dziennie
- Obserwować skórę wokół nefrostomii oraz szwów mocujących cewnik do skóry.
- Zwracać uwagę na dokładne ułożenie cewnika:
  - Worek z moczem umieszczać poniżej poziomu pęcherza moczowego, powinien być przyczepiony z boku łóżka (worek nie powinien leżeć na łóżku)
  - Należy często sprawdzać umocowanie cewnika - czy nie jest załamany, zagięty lub skręcony, co uniemożliwia prawidłowy odpływ moczu.
  - Worek zbiorczy ułożyć w takiej odległości, by rurka cewnika pozwalała na wykonanie drobnych ruchów w czasie snu,
  - Worek z moczem powinien być opróżniony najpóźniej po napełnieniu 2/3 objętości.
  - Worek wymieniać w warunkach domowych z zachowaniem zasad higienicznych co 3 dni.
- Regularna wymiana cewnika w zależności od materiału z jakiego wykonany jest cewnik:
  - lateksowy - co 4 tygodnie
  - silikonowy - 8-12 tygodni

Opróżnianie i wymiana worka zbiorczego:

1. Umyć i zdezynfekować ręce.
2. Nałożyć rękawice jednorazowe.
3. Otworzyć zacisk - nie dotykać końcówki palcami.
4. Po opróżnieniu worka przetrzeć końcówkę gazikiem nasączonym odpowiednim antyseptykiem (preparat do dezynfekcji, spirytus salicylowy itp.), a następnie zamknąć zacisk.
5. Przy wymianie worka zbiorczego, po odłączeniu cewnika od worka należy końcówkę cewnika zdezynfekować, a następnie podłączyć nowy worek zbiorczy.
6. Zdjąć rękawice, umyć i zdezynfekować ręce.

Niepokojące objawy:

- Brak moczu w worku ponad 4 godziny
- Uczucie rozpierania z boku ciała.
- Ból w miejscu wprowadzenia cewnika.
- Wyciek ropy lub wyczuwalny nieprzyjemny zapach z miejsca wprowadzenia cewnika.

Miejskie Centrum Opieki dla Osób Starszych,
Przewlekle Niepełnosprawnych
oraz Niesamodzielnych w Krakowie
ul. Wielicka 267, 30-663 Kraków
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej
tel. 12 44-67-500
strona WWW: mco.krakow.pl; adres e-mail: mco@mco.krakow.pl
Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie
KRS 0000057996, NIP 679-20-26-141

- Zmiana zabarwienia i gęstości moczu lub krwinkomocz.
- Wystąpienie gorączki, dreszczy.
- Brak obecności moczu oraz widoczne wysunięcie drenu (wydłużenie drenu).

W celu uniknięcia infekcji zaleca się:

- nie odłączać worka od cewnika
- nie zatykać końca cewnika zatyczkami czy korkami
- nie zostawiać otwartego cewnika.

BIBLIOGRAFIA:

1. Medycyna Paliatywna, K. de Walden-Gałuszko, A. Ciałkowska-Rysz, 2023
2. Podstawowe operacje urologiczne. Czelej, 2007. Praca zbiorowa pod redakcją Petera Alberta, Axela Heidenreicha we współpracy z Herbertem Leyhem.

